

Netbrev om SRP – afsætning – VØ - IØ

Indhold

Hvorfor dette netbrev ?	2
SRP med udgangspunkt i emner eller temaer	2
International økonomi – fagets særtræk i SRP	4
Virksomhedsøkonomi– fagets særtræk i SRP	5
Afsætning– fagets særtræk i SRP.....	6
Sprogfagets særtræk i SRP	7
Eksempler på temaer/emner.....	9

Hvorfor dette netbrev?

Denne særudgave af netbrevet er skrevet i fællesskab af de tre fagkonsulenter, Mads Achilles, Jens Ditlev og Anette Lind, og sætter fokus på studieretningsprojektet. En del af materialerne stammer fra de to SRP-konferencer som UVM afholdt d. 31. august og d. 1. september. For at sikre et bedre samarbejde mellem de indgående fag har alle fag udarbejdet et kort notat om fagenes særtræk, som man med fordel kan læse i forbindelse med vejledningen af eleverne.

Som inspiration indeholder dette netbrev om SRP en række forslag til, hvilke emner/temaer der kan være interessante at beskæftige sig med når fagene afsætning, international økonomi, virksomhedsøkonomi og sprog arbejder sammen to og to.

SRP med udgangspunkt i emner eller temaer

En vigtig pointe fra konferencerne er rådet om at lade opgaveformuleringerne tage udgangspunkt i emner og temaer i stedet for eksempelvis i virksomheder. Når opgaven tager udgangspunkt i en virksomhed kræver det ofte, at eleven henter den faglige argumentation fra empiri – dvs laver spørgeskemaundersøgelser eller har adgang til internt materiale i virksomheden. Da dette sjældent kan lade sig gøre, bliver resultatet ofte argumentsvage opgaver, hvor der mangler belæg for påstande og handlingsanvisninger i opgaven.

Ved at tage udgangspunkt i et emne eller tema opnår man flere fordele:

- Når udgangspunktet er et emne/tema inviterer det til et mere kvalificeret samarbejde mellem fag – f.eks. økonomifagene imellem, men også mellem økonomi og sprogfag og dansk. Humanistiske fag kan højere grad leve op til de faglige mål i en opgave, der tager afsæt i et emne/tema.
- Eleven har større mulighed for at vise fordybelse i forhold til studieretningsprojektet som en genre. Dvs at forholde sig undersøgende til den stillede opgave, at anvende relevante studieteknikker osv.
- Opgaver om emner/temaer gør det mere oplagt for eleven at skrive en sammenhængende og selvstændig opgave.

Fordelene kan opnås ved at arbejde med en såkaldt "One-liner". I denne sammenhæng er en "one-liner" én enkelt sætning, som indfanger opgavens hovedproblemstilling. Ved formuleringen af en "one-liner" skal man sikre, at begge fag "kan finde sig selv". Samtidig understøttes, at begge fag kommer til at spille en rolle i elevens opgave.

Neden for er vist 2 eksempler på opgaveformuleringer.

Eksempel 1: Opgaveformulering i engelsk og afsætning, som tager udgangspunkt i temaet – kulturfænomener

Tween-fænomenets betydning for virksomheders markedsføring

Gør rede for Tween-fænomenet i USA og hvilke konsekvenser det har for børn, at de tidligere bliver opfattet som voksne.

Analyser, hvilke forhold producenter af kommunikationsteknologi skal tage højde for, når de markedsfører sig over for Tweens.

Diskuter, hvilke promotionformer Nokia kan anvende i markedsføringen til Tweens på det amerikanske marked.

Følgende bidrag skal inddrages i besvarelsen:

Bilag 1: Media Awareness Network, Read 25 November 2010, *How Marketers Target Kids*

Bilag 2: Clickz.com, 2 November 2006, *Social Media Changes Engagement for Teens and Tweens*

Bilag 3: USA Today, 4 February 2009, *It's Cooler Than Ever To Be A Tween...*

Eksempel 2: Opgaveformulering i virksomhedsøkonomi og international økonomi, hvor udgangspunktet er temaet – arbejdsmarkedet

Hvordan påvirker flaskehalsproblemerne på det danske arbejdsmarked virksomhederne i byggebranchen i Danmark?

Redegør for flaskehalsproblemer på det danske arbejdsmarked.

Analyser konsekvenserne af situationen på arbejdsmarkedet for byggebranchens virksomheder og for samfundsøkonomien generelt.

Diskuter, hvilke økonomiske politikker, der kan bringes i anvendelse for at sikre virksomhederne i byggebranchen den bedst tænkelige konkurrenceevne.

International økonomi – fagets særtræk i SRP

Generelt

International økonomi er bredt favnende i forbindelse med valg af tema i studieretningsprojektet. Dette skyldes, at der kan undersøges samfundsøkonomiske temaer på både national, regionalt og globalt niveau. Fagets teori spiller en rolle fordi teorier bidrager til at forklare *hvorfor*, noget er som det er.

Fagets metoder

- Der anvendes både kvalitative og kvantitative metoder som redskab til at beskrive empiri
- Behandle samfundsøkonomisk data, dvs. indsamle og bearbejde statistisk materiale i overskuelig form og udlede konklusioner af artikler og redegørelser.
- Sammenholde empiri og teori

Samspil med afsætning og virksomhedsøkonomi

Der kan etableres frugtbart fagligt samspil, når opgaveformuleringen tager afsæt i et økonomisk fænomen eller et fænomen med økonomiske implikationer; fx energipriser, elasticitet, aktier, energiforsyning, olie, konjunktursvingninger, pengepolitik eller handelspolitik.

Ligeledes kan samspillet centrerer sig om en virksomhed eller en branche, hvor international økonomi analyserer virksomhedens eller branchens omgivelser.

Eksempler: Branche vilkår, økonomiske politikker, økonomiske nøgletal, konkurrenceevneforhold

Samspil med sprog og samtidshistorie

I forhold til sprogfagene samtidshistorie er det oplagt at tage et indholdsmæssigt afsæt i international økonomi i forhold til et bestemt land eller en region. Særligt at sætte fokus på temaer der særligt kendetegner det pågældende land eller regionen.

Eksempler på samspil: økonomisk vækst, økonomiske kriser, velstand og velfærd eller temaer der fremhæver en særlig problemstilling i det pågældende land fx konkurrenceevne i Indien eller sundhedsreformer i USA.

Samspil med matematik

I forhold til matematik er det muligt ved hjælp af matematiske modeller at undersøge og dokumentere samfundsøkonomiske problemstillinger.

Eksempler på temaer: Ulighed i Danmark, Valutakursforholdet mellem Kina og USA, Finanspolitikse multiplikatorer, eller pengepolitik.

Samspil med dansk

Samspillet med dansk er hensigtsmæssigt i de tilfælde, hvor det er muligt at undersøge en samfundsøkonomisk problemstilling, der samtidig fremstilles i tekst eller billede på en for dansk analyserbar form.

Eksempler på samspil. Udviklingsbistand analyseret via bistandsorganisationer hjemmesider. Velfærdsmodeller analyseret via diverse værker.

International økonomi kan bidrage med empirisk dokumentation og økonomiske teorier og modeller som forklarende faktorer de fænomener der beskrives i de danskfaglige "værker".

Virksomhedsøkonomi– fagets særtræk i SRP

Fagets særtræk

Virksomhedsøkonomi er et samfundsvidenskabeligt fag. Studieretningsprojekter i virksomhedsøkonomi handler om virksomhedens bæredygtighed i en markedsorienteret international økonomi. Faget beskæftiger sig bl.a. med fænomener som samfundsansvar, strategi, kommunikation af finansiell og ikke finansiell information, virksomhedsanalyse, beslutninger, investeringer, logistik, planlægning og budgettering.

Fagets metode

Som i de andre samfundsvidenskabelige fag på hhx, international økonomi og afsætning, anvendes samfundsvidenskabelig metode i studieretningsprojekter, hvor virksomhedsøkonomi indgår.

- Anvendelse af kvalitative og som kvantitative metoder
- Behandling af økonomiske informationer fra virksomheder og deres omverden

Samspil med afsætning og international økonomi

I studieretningsprojekter, som skrives i virksomhedsøkonomi og afsætning, tages der ofte afsæt i en konkret virksomhed. Erfaringsmæssigt skrives de bedste opgaver, hvis opgaveformuleringen ikke breder sig overfor mange stofområder, men tillader eleven at gå i dybden med et emne inden for fagene. Det kan f.ex være emner som Lean, logistik, branding, viral markedsføring, CRM, eksport, entrepreneurship, outsourcing, CSR, Værdikæden eller storytelling.

Studieretningsprojekter i virksomhedsøkonomi og international økonomi tager ofte udgangspunkt i et emne eller et bestemt fænomen. Virksomhedsøkonomi anskuer emnet/fænomenet fra et virksomhedssynspunkt, hvorimod international økonomi har en samfundsøkonomisk synsvinkel. Relevante emner kunne være energipriser, handelspolitik, erhvervs politik, konkurrenceevneforhold, konjunktursvingninger mm.

Samspil med dansk og sprogfag

I studieretningsprojekter med virksomhedsøkonomi og dansk/sprogfag bliver samarbejdet mest frugtbart, hvis man tager udgangspunkt i et fænomen eller et emne. Hvis man derimod vælger at tage udgangspunkt i en konkret virksomhed for derefter at arbejde videre med relevante emner inden for denne, vil man ofte opleve, at dansk/sprogfaget vil virke som et sært appendix til opgaven. Spændende emner indenfor virksomhedsøkonomi og dansk/sprogfag er alle former for kommunikation og kultur.

Samspil med andre fag

Sammen med samtidshistorie vil studieretningsprojekter ofte handle om en bestemt branche eller en virksomhed og dennes udvikling over en årrække. Forskellige historiske begivenheders indflydelse på virksomheders og branchers udvikling er ofte i fokus her.

Studieretningsprojekter i virksomhedsøkonomi og matematik kan have fokus på optimering og analyse af økonomiske forhold.

Afsætning– fagets særtræk i SRP

Hvad er fagets særtræk?

Afsætning er et samfundsvidenskabeligt fag. Studieretningsprojekter i afsætning handler om strategi, købsadfærd, markedsanalyse, markedskommunikation og afsætningsledelse. Faget beskæftiger sig med virksomhedens forhold til den nationale og internationale omverden og med virksomhedens markedsføringsmæssige beslutninger.

Fagets metode

Som i de andre samfundsvidenskabelige fag på hhx, international økonomi og virksomhedsøkonomi, anvendes samfundsvidenskabelig metode i studieretningsprojekter, hvor afsætning indgår.

- Anvendelse af kvalitative og kvantitative metoder som redskab til at beskrive empiri
- Behandling af informationer om virksomheder og markeder, dvs. indsamling og bearbejdning af informationer og data i overskuelig form og udledning af konklusioner af artikler og redegørelser.
- Sammenholde empiri og teori.

Samspil med virksomhedsøkonomi og international økonomi

I studieretningsprojekter, som skrives i afsætning og virksomhedsøkonomi, tages der ofte afsæt i en konkret virksomhed. Erfaringsmæssigt skrives de bedste opgaver, hvis opgaveformuleringen ikke breder sig overfor mange stofområder, men tillader eleven at gå i dybden med et emne inden for fagene. Det kan f.ex være emner som Lean, logistik, branding, viral markedsføring, CRM, eksport, entrepreneurship, outsourcing, CSR, værdikæden eller storytelling.

Studieretningsprojekter i afsætning og international økonomi tager ofte udgangspunkt i et emne eller et bestemt fænomen. Afsætning anskuer emnet/fænomenet fra et virksomhedssynspunkt, hvorimod international økonomi har en samfundsøkonomisk synsvinkel. Relevante emner kunne være energipriser, handelspolitik, erhvervs politik, konkurrenceevneforhold, konjunktursvingninger mm.

Samspil med dansk og sprogfag

I studieretningsprojekter med afsætning og dansk/sprogfag bliver samarbejdet mest frugtbart, hvis man tager udgangspunkt i et fænomen eller et emne. Hvis man derimod vælger at tage udgangspunkt i en konkret virksomhed for derefter at arbejde videre med relevante emner inden for denne, vil man ofte opleve, at dansk/sprogfaget vil virke som et sært appendix til opgaven. Spændende emner indenfor afsætning og dansk/sprogfag er alle former for kommunikation – branding, viral markedsføring, storytelling - samt kulturelle markedsforhold.

Samspil med andre fag

Sammen med samtidshistorie vil studieretningsprojekter ofte handle om en bestemt branche eller en virksomhed og dennes udvikling over en årrække. Forskellige historiske begivenheders indflydelse på virksomheders og branchers udvikling er ofte i fokus her.

Studieretningsprojekter i afsætning og matematik kan have fokus på markedsanalyse inden for et bestemt område.

Sprogfagets særtræk i SRP

Hvert år skriver en del elever studieretningsprojekt, hvori der indgår fremmedsprog. Engelsk arbejder som obligatorisk fag på A-niveau sammen med økonomifagene AØ, VØ og IØ, når der skrives studieretningsprojekt. 2. fremmedsprog har som studieretningsfag flere muligheder for samarbejde med andre fag, fx dansk, historie, kulturforståelse – og økonomifagene. Det er også helt oplagt, at sprogfagene kan samarbejde med hinanden i komparative studier.

Sprogfagernes identitet

Sprogfagene bygger på tre søjler, som hele tiden er i spil og som er gensidigt afhængige af hinanden: sprogfag er *færdighedsfag*, sproglige kompetencer, *vidensfag*, samfundsforhold, historie, erhverv og kultur, og *kulturfag*, kultur og litteratur. Det betyder, at sprogfagene bruger tid på både sprogindlæring og indhold. Fagernes centrale arbejdsområde er sprog, kultur og samfundsforhold i bredeste forstand i de lande, hvor fremmedsprogene tales. Sprogfagene har altså en væsentlig indholdsside ud over sprogindlæringselementer og sprogfag har således meget at byde ind med ud over læsning af kilder på originalsproget (sprog som redskab).

Kernestof

Eleverne skal demonstrere viden og kunnen om faget. Således er eleverne i arbejdet med kernestoffet blevet introduceret til, hvordan man

- a. analyserer og fortolker forskellige teksttyper,
- b. anvender det erhvervede kendskab til fremmedsproget kultur, litteratur, historie, erhverv og samfundsforhold samt
- c. perspektiverer viden om kultur-, erhvervs- og samfundsforhold i lande, hvor fremmedsprogene tales, til andre kultur- og samfundsforhold.

Det er afgørende, at eleven får til opgave at analysere selve sprogområdet. Det er således ikke tilstrækkeligt, at elever beskriver sprogområder som fx Kina med engelske kilder. Hvis eleven vælger sådanne områder, der er perifere for sproget, er det nødvendigt med en *parallelisering* til sprogområdet, fx Kinas forhold til USA. I modsat fald vil eleven have svært ved at honorere sprogfagets faglige mål og kernestof.

Kilder på fremmedsproget

Når et fremmedsprog indgår i studieretningsprojektet, skal en del af kilderne være på det pågældende sprog. De fremmedsprogede kilder skal have et omfang og en tyngde i opgaven, der muliggør en evaluering i forhold til de faglige mål i faget. Kilderne kan være litterære tekster, fx romanuddrag der belyser en bestemt problemstilling eller fænomen, det kan være ikke-litterære tekster, der giver mulighed for sagprossarelateret tekstarbejde, eller medietekster. Film og billeder kan ikke stå alene.

En god måde at dokumentere anvendelsen af de fremmedsprogede kilder er at citere fra disse. Citaterne bør være centrale og vedkommende for analysen af kildematerialets problemstilling.

Strukturering af SRP med sprog

For at undgå, at sprogfag reduceres til redskabsfag, hvor indholdet defineres i det andet fag i SRP-opgaven, kan man med held overveje at arbejde med selve strukturen i opgaveformuleringen. Eksempelvis kan man tage udgangspunkt i en beskrivelse og analyse af et fænomen eller en tendens i sprogområdet, hvorefter det andet fag aktivt inddrager denne viden om sprogområdet *som baggrund for en videre analyse*. For eksempel kan man bede eleven om at beskrive et kulturelt fænomen (ungdomskultur, forbrugerkultur, mediekultur, politisk kultur) i et sprogområde, hvorefter det andet fag på baggrund af denne viden beder eleven analysere og diskutere, hvilke konsekvenser denne viden har i en given problemstilling. Det kunne også dreje sig om redegørelse for og analyse af en udvikling i sprogområdet (fx politisk, samfundsmæssigt, historisk), hvorefter denne viden danner udgangspunkt for videre analyse i det andet fag. Endelig er det oplagt at elever arbejder med flere sprog i et SRP. Oplagte komparative analyser kunne være sammenligning af velfærdssystemer mellem to lande, sammenligning af litterære tendenser og værker, sammenligning af holdninger til et tema mv.

Fordelene ved denne måde at strukturere en SRP-opgave med sprogfag på er mange. For det første opnår man en titel, der fuldt lever op til det faglige mål om at 'kombinere faglige tilgange og metoder og dermed forstærke den faglige fordybelse'. Eleven vil naturligt bevæge sig væk fra udelukkende at være et redskabsfag til også at analysere indhold i sprogområdet og det vil hermed være lettere at bringe flere faglige mål fra faget i spil.

Eksempler på temaer/emner

Nedenfor ses eksempler på temaer og emner, der kan lægge op til fagligt samspil mellem de pågældende fag. Listen er naturligvis ikke udtømmende!

Virksomhedsøkonomi - International økonomi

- Arbejdsmarkedet
- Flaskehalse
- Økonomisk vækst
- Det finansielle marked
- Økonomiske kriser
- Konjunktursvingninger
- Renteudvikling
- Outsourcing
- Råvarer
- Priskonkurrenceevne
- Erhvervs politik
- Globalisering og outsourcing
- EU's landbrugspolitik
- Valutakursudvikling
- Protektionisme
- Handel og udviklingsbistand

Afsætning - Virksomhedsøkonomi

- Strategi
- Prisfastsættelse
- Distributionskanaler
- Outsourcing
- Forsyningskæder
- Internationalisering
- CSR
- Den politiske forbruger
- Bæredygtighed
- Branding
- Konkurrenceforhold
- Kædedannelser
- Logistik
- Porters 5 forces
- E-handel

International økonomi – Afsætning

- Arbejdsmarkedet
- Vindenergi
- Strukturel konkurrenceevne
- Porters erhvervs politik
- Velfærdsydelse

Sprog – Afsætning

- Sociale medier
- Det grå guld
- Storytelling
- Branding
- Oplevelsesøkonomi
- E-handel
- Entrepreneurship

- Etisk markedsføring
- Minorities
- Fastfood
- Franchising
- Viral markedsføring
- Subkulturer /kulturfænomener
- Den politiske forbruger
- Globalisering
- Kommunikation til målgrupper

International økonomi – Sprog

- Arbejdsmarkedet
- Økonomisk vækst
- Det finansielle marked
- Økonomiske kriser
- Arbejdsmarkedet
- Indkomstfordeling
- Velfærdsmodeller
- Internationalt økonomisk samarbejde

Sprog og virksomhedsøkonomi

- Kapitalfonde
- Distributionskanaler
- Outsourcing
- Internationalisering
- CSR
- Bæredygtighed
- Konkurrenceforhold
- Kædedannelser
- Logistik
- E-handel
- Globalisering
- Ethiske/socialt/finansielle regnskaber